Fimmtudaginn 20. febrúar 1997.

Nr. 147/1996. **Guðrún Eiríksdóttir**
(Vilhjálmur H. Vilhjálmsson hrl.)
gegn
íslenska ríkinu
(Jón G. Tómasson hrl.)

Skaðabætur. Skóli. Örorka. Örorkutjónsútreikningur. Miski. Stjórnarskrá.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Haraldur Henrysson, Guðrún Erlendsdóttir, Hjörtur Torfason, Hrafn Bragason og Pétur Kr. Hafstein.

Áfrýjandi skaut málinu til Hæstaréttar með stefnu 18. apríl 1996. Hún krefst þess aðallega, að stefndi verði dæmdur til að greiða sér skaðabætur, að fjárhæð 2.650.800 krónur, með 7% ársvöxtum frá 1. febrúar 1990 til 1. mars sama ár, 5% ársvöxtum frá þeim degi til 1. apríl sama ár, 3% ársvöxtum frá þeim degi til 1. október sama ár, 2,5% ársvöxtum frá þeim degi til 1. janúar 1991, 3,5% ársvöxtum frá þeim degi til 21. sama mánaðar, 5% ársvöxtum frá þeim degi til 1. júní sama ár, 6% ársvöxtum frá þeim degi til 1. ágúst sama ár, 7% ársvöxtum frá þeim degi til 11. október sama ár, 4% ársvöxtum frá þeim degi til 1. nóvember sama ár, 3,75% ársvöxtum frá þeim degi til 21. sama mánaðar, 3,5% ársvöxtum frá þeim degi til 1. desember sama ár, 3% ársvöxtum frá þeim degi til 6. sama mánaðar, 25% dráttarvöxtum frá þeim degi til 1. janúar 1992, 23% dráttarvöxtum frá þeim degi til 1. mars sama ár, 21% dráttarvöxtum frá þeim degi til 1. apríl sama ár, 20% dráttarvöxtum frá þeim degi til 1. júní sama ár, 18,5% dráttarvöxtum frá þeim degi til 1. desember sama ár, 16% dráttarvöxtum frá þeim degi til 14. janúar 1993, en með dráttarvöxtum samkvæmt III. kafla vaxtalaga nr. 25/1987 frá þeim degi til greiðsludags. Til vara er krafist greiðslu á 2.281.000 krónum, en til þrautavara 1.474.300 krónum, í báðum tilvikum með sömu vöxtum og í aðalkröfu. Þá krefst áfrýjandi málskostnaðar í héraði og fyrir Hæstarétti.

Stefndi krefst staðfestingar hins áfrýjaða dóms og málskostnaðar

fyrir Hæstarétti. Til vara er þess krafist, að kröfur áfrýjanda verði lækkaðar til mikilla muna og málskostnaður í því tilviki látinn falla niður.

Nýir örorkutjónsútreikningar hafa verið lagðir fyrir Hæstarétt.

I.

Atvikum málsins og málsástæðum aðila er lýst í héraðsdómi. Eins og þar kemur fram, slasaðist áfrýjandi í leikfimitíma í Grunnskóla Njarðvíkur 25. október 1985. Nemendum var skipt í hópa, og var áfrýjandi í þeim flokki, er átti að stökkva yfir kistu annaðhvort af fjaðurbretti eða svonefndu „trampólíni", en handan kistunnar var dýna. Af hálfu áfrýjanda er atvikum lýst svo, að stökkið hafi mistekist hjá henni, svo að hún hafi komið niður aðeins til hliðar við kistuna og lent með bakhlutann á jaðri dýnunnar og með krosslagða fætur á gólfi. Þegar hún hafi ætlað að standa upp, hafi skólabróðir hennar, sem næstur hafi stokkið, lent á baki hennar og hún fallið við það í gólfið. Þá hafi smollið í vinstri ökkla hennar og hún fundið til mikils sársauka. Hún hafi ekki getað risið hjálparlaust á fætur og tveir nemendur fylgt sér úr salnum, eftir að leikfimikennari hafði komið á vettvang. Gangavörður hafi síðan farið með áfrýjanda á Sjúkrahús Keflavíkurlæknishéraðs. Þessi málavaxtalýsing hefur ekki sætt sérstökum andmælum af hálfu stefnda.

Atli Þór Ólason læknir mat örorku áfrýjanda 14. maí 1991. Í örorkumatinu er sjúkrasaga áfrýjanda rakin, og segir þar meðal annars:

„Endurskoðun röntgenmynda leiddi í ljós sterkan grun um tilfærslubrot á vaxtarlínu neðri enda vinstri sperrileggjar, sem greri í réttum skorðum án skekkju. ...

Samantekt og álit.

Hinn 25. 10. 1985 missteig Guðrún Eiríksdóttir sig í leikfimitíma og hlaut áverka á vinstri ökklalið. Röntgenmyndir gáfu grun um tilfærslu á vaxtarlínu. Hún var því meðhöndluð með gifsumbúðum í fjórar vikur. Eftir það mátti hún hreyfa fótinn. Guðrún virðist síðan misstíga sig oft á vinstri ökkla, og hann var bólginn og aumur. Rögnvaldur Þorleifsson bæklunarskurðlæknir skoðaði stúlkuna 1987 og áleit liðbönd slök og gerði því aðgerð til þess að auka

stöðugleika liðarins. Eftir það segist Guðrún hafa misstigið sig sjaldnar, en engu að síður haft nokkur óþægindi og bólgutilhneigingu í ökklanum. Nú hefur Guðrún álagsbundin óþægindi í vinstri ökkla og bólgutilhneigingu. Liðbönd eru hins vegar stöðug, hreyfingar í ökklalið fríar og ekki merki um skemmd á beinvef. Gert er ráð fyrir, að þessi óþægindi megi rekja til þess áverka, er hún varð fyrir í október 1985. Gert er ráð fyrir, að göngugeta og þar með starfsgeta hennar verði skert. Varanleg örorka vegna vinstri ökklaliðar er metin 10%. Ekki er um neina tímabundna örorku að ræða."

II.

Margt er óljóst um aðstæður í skólanum á slysdegi, eins og fram kemur í héraðsdómi. Yfirvöld skólans hlutuðust ekki til um að halda til haga glöggum upplýsingum um þær og vitneskju um það, sem gerst hafði. Þó mátti vera ljóst, að alvarlegt slys hafði orðið í leikfimitímanum, en í dagbók skólastjóra á slysdegi er bókað: „Guðrún Eiríks meiddi sig í leikfimi hjá Bróa. Gauja fór með hana á spítala – hún er líklega brotin." Áfrýjandi var í gifsumbúðum fjórar vikur, og gaf það skólayfirvöldum enn tilefni til athugunar. Þótt áfrýjandi hafi ekki hafist handa um að koma bótakröfu sinni á framfæri fyrr en tæpum sex árum eftir slysið, eftir að örorkumat hafði farið fram, verður stefndi að bera halla af skorti á réttum upplýsingum um tildrög slyssins. Leiðir það af þeirri ríku ábyrgð, sem hvílir á stjórnendum grunnskóla, en þeim ber að hyggja sérstaklega að velferð nemenda í einu og öllu.

Stefndi heldur því fram, að tveir leikfimikennarar hafi að venju verið við störf í umræddum leikfimitíma, er tvær bekkjardeildir komu saman. Fram hafa verið lögð gögn um forfallakennslu og vinnu kennaranna, sem eiga að sýna, að annar þeirra hafi ekki fengið greidd laun vegna fjarveru hins úr tímanum, eins og tíðkast hafi við forföll kennara. Hvorugur kennaranna hefur borið um þetta fyrir héraðsdómi með óyggjandi hætti. Ýmislegt bendir á hinn bóginn til þess, að ekki hafi verið fleiri en einn kennari í þessum leikfimitíma. Þannig er aðeins einn kennari nefndur í framangreindri dagbókarfærslu skólastjóra, og hið sama er í bréfi lögmanns Njarðvíkurkaupstaðar til lögmanns áfrýjanda 28. október 1991 og bréfi skólastjóra til ríkislögmanns 12. mars 1992. Gegn eindregnum fram-

burði áfrýjanda, sem fær stoð í framburði skólasystur hennar, verður að telja ósannað, að leikfimikennararnir hafi verið tveir. Hins vegar verður að ætla samkvæmt fram lögðum viðvistarskrám, að ekki hafi fleiri en 40 nemendur tekið þátt í leikfimiæfingunni.

Ekkert er fram komið, sem bendir til þess, að nemendur hafi ekki fengið viðhlítandi leiðbeiningar í þessum eða öðrum leikfimitímum í Grunnskóla Njarðvíkur. Áfrýjandi og aðrir nemendur hlutu að kunna á því skil, hvernig átti að fara að við stökk yfir kistu, en sú æfing virðist vera tiltölulega einföld. Hins vegar fylgir ávallt nokkur hætta þátttöku í fimleikum, og mikilvægt er, að allur umbúnaður sé í réttu horfi. Eins og mál þetta liggur fyrir, verður ekkert um það fullyrt, hvort nemendur stukku af fjaðurbretti eða trampólíni. Áfrýjandi slasaðist ekki í stökkinu sjálfu, heldur þegar hún var að standa upp og skólabróðir hennar, sem næstur stökk, lenti ofan á henni. Í bréfi leikfimikennarans til ríkislögmanns 10. febrúar 1992 segir svo: „Þegar Guðrún kom niður úr stökkinu umrædda, lendir hún á jaðri dýnunnar, sem hafði hreyfst til í undanförnum stökkum, og fellur á gólfið við ójafna lendinguna. Þegar drengurinn, sem á eftir kom, var spurður að því, hvers vegna hann hefði ekki beðið, þar til Guðrún hefði fært sig, sagðist hann ekki hafa séð hana og því talið hana farna frá og sér óhætt að stökkva.“ Engin vitneskja er nú um það, hvaða drengur það var, sem hér um ræðir. Leikfimikennarinn var samkvæmt eigin framburði fyrir dómi að sinna öðrum hópi nemenda, þegar slysið varð.

Fullvíst er, að áfrýjandi hefði ekki orðið fyrir þeim áverka, sem örorka hennar er sprottin af, hefði drengurinn ekki hlaupið til of fljótt og lent á henni, eins og lýst hefur verið. Það hefði ekki átt að geta gerst, ef kennari hefði fylgst með æfingunni. Kennarinn hefði þá séð, hvernig áfrýjandi lenti eftir stökkið, og haldið aftur af næsta nemanda, þar til áfrýjandi væri staðin upp og farin frá. Í áhaldaleikfimi unglinga verður að gera ráð fyrir því, að þeir sjálfir gæti ekki alltaf fyllstu varfærni eða fylgist nægilega vel með þeim, sem á undan fara. Verður að telja, að leikfimikennarinn hefði ekki átt að láta nemendur eina við æfinguna, og því hafi hann ekki sýnt þá aðgæslu, sem vænta mátti. Í þessu sambandi ber að hafa í huga, að sérstaklega ríkar kröfur verður að gera til þess, að ýtrasta öryggis sé gætt í skólum, en hér var um að ræða stóran hóp nemenda í skyldunámi.

Samkvæmt framansögðu ber stefndi fébótaábyrgð á tjóni áfrýjanda.

III.

Áfrýjandi reisir aðalkröfu sína á örorkutjónsútreikningi Jóns Erlings Þorlákssonar tryggingafræðings frá 23. nóvember 1992. Við útreikninginn er að beiðni lögmanns áfrýjanda miðað við 1. febrúar 1990 í stað slysdags, eins og venjulega er gert. Á tap, sem verður fyrir 1. febrúar, eru engir vextir reiknaðir. Í forsendum útreikningsins kemur fram, að tap áfrýjanda er að ósk lögmannsins „reiknað út frá fullum tekjum iðnaðarmanna, eins og um pilt væri að ræða". Fram að útreikningsdegi eru notaðir einfaldir vextir af almennum sparisjóðsbókum í Landsbanka Íslands, en eftir útreikningsdag eru notaðir 6% vextir og vaxtavextir. Höfuðstólsverðmæti tekjutaps áfrýjanda þannig reiknað nemur 2.264.900 krónum og verðmæti tapaðra lífeyrisréttinda 135.900 krónum.

Að beiðni ríkislögmanns reiknaði Jón Erlingur Þorláksson 12. febrúar 1993 höfuðstólsverðmæti tjónsins á slysdegi 25. október 1985, en að öðru leyti voru forsendur hinar sömu og í fyrri útreikningi. Var þessa óskað til að fá fram, í hverju mismunur hinna tveggja aðferða væri fólginn og hverju þær breyttu um tölulega niðurstöðu. Ríkislögmaður leggur áherslu á, að í þessari beiðni hafi engin viðurkenning falist á öðrum forsendum fyrra útreikningsins, en hann mótmælir sérstaklega annarri viðmiðun en slysdegi. Höfuðstólsverðmæti tekjutaps áfrýjanda nemur samkvæmt þessum útreikningi 1.489.200 krónum og verðmæti tapaðra lífeyrisréttinda 89.400 krónum.

Fyrir Hæstarétt hefur verið lagður nýr útreikningur Jóns Erlings Þorlákssonar frá 3. febrúar 1997. Þar er annars vegar reiknað höfuðstólsverðmæti á slysdegi miðað við 75% af meðaltekjum iðnaðarmanna frá og með 22. aldursári og 6% afvöxtun framtíðartekna. Slysdagsverðmæti tekjutaps er þá 1.155.000 krónur og verðmæti tapaðra lífeyrisréttinda 69.300 krónur. Eru þessar tölur lagðar til grundvallar í þrautavarakröfu áfrýjanda. Á hinn bóginn reiknar tryggingafræðingurinn tjónið á sama hátt, en með 4,5% framtíðarvöxtum. Slysdagsverðmæti tekjutaps reiknast með þessum hætti

1.916.000 krónur og töpuð lífeyrisréttindi 115.000 krónur. Reiknað er með þessum fjárhæðum í varakröfu áfrýjanda.

IV.

Í héraðsdómi eru tilgreindar röksemdir áfrýjanda fyrir því, að útreikningur tjóns hennar eigi fremur að miðast við annan dag en slysdag. Þau rök nægja ekki, eins og mál þetta liggur fyrir, til að hverfa frá langri dómvenju um viðmiðun við slysdag. Þess er þó að gæta, að örorkutjónsútreikningar eru einungis hluti þeirra sönnunargagna, sem dómstólar líta til við ákvörðun bótafjárhæða.

Stefndi andmælir því ekki sérstaklega, að meðaltekjur iðnaðarmanna séu hafðar til viðmiðunar við ákvörðun örorkutjóns áfrýjanda, sem var 13 ára unglingsstúlka á slysdegi. Hins vegar reynir á það í málinu, hvort rétt sé við útreikning tjónsins að taka mið af óskertum meðaltekjum iðnaðarmanna eða einungis 75% þeirra tekna. Vegna aldurs áfrýjanda á slysdegi verða engin gögn lögð til grundvallar umfram örorkumat, er beinlínis varða hana sjálfa. Útreikningur tjónsins verður því að byggjast á áætlun um framtíðarhorfur hennar á vinnumarkaði. Þótt útreikningar sýni, að meðaltekjur kvenna hafi almennt verið lægri en karla, getur það ekki ráðið úrslitum, þegar til framtíðar er litið. Mismunun um áætlun framtíðartekna, þegar engar skýrar vísbendingar liggja fyrir um tjónþola sjálfan, verður ekki réttlætt með skírskotun til meðaltalsreikninga, en í 65. gr. stjórnarskrárinnar er boðið, að allir skuli vera jafnir fyrir lögum og konur og karlar njóta jafns réttar í hvívetna, sbr. 3. gr. stjórnskipunarlaga nr. 97/1995. Ber því að hafa óskertar meðaltekjur iðnaðarmanna til hliðsjónar, þegar framtíðartjón áfrýjanda er metið.

Fyrir Hæstarétti hefur áfrýjandi uppi varakröfur, sem byggjast á viðmiðun við 75% tekjur iðnaðarmanna og 6% afvöxtun annars vegar en 4,5% afvöxtun hins vegar. Enginn útreikningur hefur verið gerður um slysdagsverðmæti miðað við síðastgreinda afvöxtun og óskertar meðaltekjur iðnaðarmanna. Með hliðsjón af kröfugerð áfrýjanda og því, sem að framan segir, þykir rétt að líta einkum til útreiknings Jóns Erlings Þorlákssonar frá 12. febrúar 1993 við ákvörðun fébóta til handa áfrýjanda.

V.

Eins og fram kemur í örorkumati, er við því að búast, að geta áfrýjanda til göngu verði skert framvegis og þar með starfsþrek hennar. Varanleg örorka vegna þessa er metin 10%, og hefur því mati ekki verið hnekkt. Með hliðsjón af framangreindum líkindareikningi frá 12. febrúar 1993 og að teknu tilliti til skattfrelsis örorkubóta og hagræðis af greiðslu þeirra í einu lagi þykir tjón áfrýjanda vegna varanlegrar örorku hæfilega metið 1.250.000 krónur. Þá verða áfrýjanda dæmdar 89.400 krónur vegna tapaðra lífeyrisréttinda. Bætur vegna miska þykja hæfilega ákveðnar 200.000 krónur.

Samkvæmt framansögðu verður stefndi dæmdur til að greiða áfrýjanda 1.539.400 krónur. Eins og hér stendur á, verður fallist á vaxtakröfu áfrýjanda.

Stefndi skal greiða áfrýjanda málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti, eins og greinir í dómsorði.

Dómsorð:

Stefndi, íslenska ríkið, greiði áfrýjanda, Guðrúnu Eiríksdóttur, 1.539.400 krónur með 7% ársvöxtum frá 1. febrúar 1990 til 1. mars sama ár, 5% frá þeim degi til 1. apríl sama ár, 3% frá þeim degi til 1. október sama ár, 2,5% frá þeim degi til 1. janúar 1991, 3,5% frá þeim degi til 21. sama mánaðar, 5% frá þeim degi til 1. júní sama ár, 6% frá þeim degi til 1. ágúst sama ár, 7% frá þeim degi til 11. október sama ár, 4% frá þeim degi til 1. nóvember sama ár, 3,75% frá þeim degi til 21. sama mánaðar, 3,5% frá þeim degi til 1. desember sama ár, 3% frá þeim degi til 6. sama mánaðar, en með dráttarvöxtum samkvæmt III. kafla vaxtalaga nr. 25/1987 frá þeim degi til greiðsludags.

Stefndi greiði áfrýjanda 500.000 krónur samtals í málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti.

Dómur Héraðsdóms Reykjavíkur 22. janúar 1996.

Mál þetta, sem dómtekið var 16. þ. m., var höfðað með stefnu, birtri 12. janúar 1993.

Stefnandi er Guðrún Eiríksdóttir, kt. 050772-4629, Baldursgötu 10, Keflavík.

Stefndi er fjármálaráðherra, Friðrik Sophusson, kt. 181043-4669, fyrir hönd ríkisins.

Dómkröfur stefnanda eru þær, að stefndi verði dæmdur til að greiða stefnanda skaðabætur, að fjárhæð 2.650.800 kr., með eftirfarandi ársvöxtum: [...]. Þá krefst stefnandi málskostnaðar samkvæmt gjaldskrá LMFÍ og virðisaukaskatts á málflutningsþóknun.

Dómkröfur stefnda eru aðallega krafa um sýknu af öllum kröfum stefnanda og að stefnda verði dæmdur málskostnaður úr hendi stefnanda að mati dómsins. Til vara er gerð krafa um, að stefnukrafa verði stórlega lækkuð og málskostnaður í því dæmi látinn falla niður.

Mál þetta var dæmt í Héraðsdómi Reykjavíkur 9. nóvember 1993 af fulltrúa dómstjóra. Með dómi Hæstaréttar, upp kveðnum 2. júní 1995, var hinn áfrýjaði dómur felldur úr gildi og öll meðferð málsins fyrir Héraðsdómi Reykjavíkur, þar sem staða dómarafulltrúa uppfyllti ekki grunnreglur stjórnarskrár um sjálfstæði dómsvaldsins. Undirrituðum dómara var úthlutað málinu 4. júlí sl.

Málavextir.

Hinn 25. október 1985 slasaðist stefnandi í leikfimitíma, er hún var nemandi í 7. bekk Grunnskóla Njarðvíkur. Var sá háttur hafður á, að öllum árganginum, sem voru tveir bekkir, var kennd leikfimi í einu, og sáu tveir íþróttakennarar, Guðmundur Brói Sigurðsson og Margrét Sanders, um kennsluna. Í gögnum málsins kemur í ljós, að í umræddum leikfimitíma áttu nemendur að æfa áhaldaleikfimi. Var nemendum skipt í nokkra hópa, og skyldi hver hópur æfa tiltekna æfingu á tilteknu áhaldi. Samkvæmt lýsingu í stefnu var áhald það, sem stefnandi átti að æfa sig á, „hestur“ sem stokkið var yfir og komið niður á dýnu. Í ljós kom undir rekstri málsins, að áhald það, sem stefnandi stökk yfir umrætt sinn, var „kista“, en leikfimikennarar þeir, sem hér áttu hlut að máli, skýrðu svo frá fyrir dómi, að hér væri um að ræða mjög áþekk áhöld og stökk og álíka hættuleg eða hættulaus eftir atvikum. Stökkið mistókst hjá stefnanda, þannig, að hún kom ekki beint á kistuna, heldur aðeins til hliðar og lenti með bakhlutann á jaðri dýnunnar og með krosslagða fætur á gólfi. Þegar hún ætlaði að rísa á fætur, lenti drengur, sem hafði stokkið umsvifalaust á eftir henni, á baki hennar. Féll stefnandi við það í gólfið, og þá small í vinstri ökkla hennar. Fann stefnandi fyrir miklum sársauka og gat ekki risið á fætur.

Stefnandi hefur haldið því fram, að í umrætt skipti hafi einungis Guðmundur Brói verið við kennslu. Að sögn stefnanda baðst hún og tvær aðrar stúlkur undan því að stökkva, þar sem þær hefðu ekki þorað það. Hefði

kennarinn ekkert mark tekið á því og lagt fyrir þær að stökkva. Stefnandi kveðst hafa ítrekað hræðslu sína, enda hefði hún aldrei stokkið slíkt stökk, en kennarinn aðeins endurtekið skipunina og gengið á braut án þess að bjóðast til að aðstoða. Hafi stefnandi því séð þann kost vænstan að fara að skipun kennarans og stokkið með fyrrgreindum afleiðingum.

Eftir þennan atburð kveðst stefnandi hafa verið lögð inn á sjúkrahús, og taldi læknir, sem skoðaði hana þennan dag, að hún hefði tognað. Fjórum dögum síðar hafi ökklinn verið röntgenmyndaður og þá komið í ljós brot og hún verið sett í gifs.

Stefnandi hefur haldið því fram, að eftir slysið hafi ökklinn verið mjög viðkvæmur, hafi hún oft misstigið sig og fóturinn oft bólgnað upp. Kveðst hún oft hafa leitað til læknis vegna þessa. Árið 1987 var hún send til sérfræðings í bæklunarskurðlækningum, og var þá gerð aðgerð á fætinum 18. ágúst 1987, sbr. vottorð Rögnvalds Þorleifssonar læknis á dskj. nr. 5. Eftir þá aðgerð kveður stefnandi sér hafa skánað í fætinum, en þó ekki náð sér að fullu. Hún kveðst enn misstíga sig og kveður fótinn oft bólgna, jafnvel við litla áreynslu. Hún kveðst oft fá bólgueyðandi lyf í liðinn, og linist þrautirnar þá aðeins í örfáa daga. Hún kveðst eiga erfitt með að standa eða ganga lengi vegna sárra verkja. Vegna þessa sé hún ekki fær um að vinna ýmis þau störf, sem krefjist langrar stöðu eða göngu, og hafa þurft að segja upp á vinnustöðum vegna þessa.

Stefnandi kom fyrir dóm og gaf aðilaskýrslu. Þar kom fram, að ekki hefði verið um að ræða „hest", heldur kistu, sem stokkið var yfir, en samkvæmt skýrslum íþróttakennara þeirra, sem hér áttu hlut að máli, eru þau stökk áþekk. Stefnandi upplýsti, að líklegast hefði kistan sú, sem stökkva átti yfir, verið í brjósthæð stefnanda. Í stefnu er því haldið fram, að áhaldið hafi verið í mittishæð.

Vitnið Gylfi Guðmundsson, skólastjóri Grunnskóla Njarðvíkur, kom fyrir dóminn og gaf skýrslu. Hann upplýsti, að miðað við þau gögn, sem hann hefði í höndum, teldi hann líklegast, að báðir kennararnir hefðu verið við kennslu umrætt sinn. Hann upplýsti einnig, að miðað við fyrirliggjandi gögn, myndu ekki hafa verið fleiri nemendur í leikfimi umrætt sinn en 40 og mjög líklega færri.

Vitnið Margrét Ólöf Albertsdóttir Sanders, íþróttakennari Grunnskóla Njarðvíkur, kom fyrir dóminn og gaf skýrslu. Hún upplýsti, að slíkt stökk, sem hér um ræðir, væri tiltölulega auðvelt. Hún skýrði einnig svo frá, að hópnum hefði verið skipt í nokkra minni hópa og hver þeirra verið með sína æfingu. Aldrei hefði verið nema ein æfing þess eðlis, að hún gæti verið hættuleg, og þá ávallt verið kennari viðstaddur þá æfingu. Hinar æfingarnar

hefðu verið þannig, að ekki hefði verið ástæða til, að kennari stæði yfir þeim. Alltaf hefði verið brýnt fyrir nemendum að gæta fyllstu varúðar. Hún upplýsti jafnframt, að stökk yfir kistu og stökk yfir hest séu áþekk og létt stökk. Hún telur líklegast miðað við fram lagða forfallaskýrslu, að hún hafi verið við kennslu í þeim tíma, sem slysið varð.

Vitnið Guðmundur Bróí Sigurðsson íþróttakennari kom fyrir dóminn og gaf skýrslu. Hann lýsti tilhögun kennslustundarinnar á sama hátt og vitnið Margrét og jafnframt, að umrætt stökk hefði verið auðvelt og hættulaust. Hann kveðst ekki draga það í efa, að stefnandi hafi beðist undan að stökkva umrætt sinn, enda hafi hún ekki haft áhuga á leikfimi. Hann kveðst ávallt hafa sagt nemendum að prófa og sýnt þeim, hvernig unnt væri að stökkva á auðveldari hátt, ef nemandi hefði verið hræddur. Ávallt hafi verið brýnt fyrir nemendum að lagfæra dýnu eftir stökk og stranglega tekið fram, að næsti nemandi skyldi alltaf bíða eftir, að sá, sem á undan var, væri staðinn upp og farinn frá tækinu. Hann kvaðst ekki muna annað en þau hafi verið tvö við kennslu þessa umræddu kennslustund og líklegast, að svo hafi verið miðað við fram lagða forfallaskýrslu.

Vitnin Gylfi, Margrét og Guðmundur lögðu öll þann skilning í forfallaskýrslu á dskj. nr. 27, en það væri eyðublað, sem notað væri til útfyllingar á forföllum kennara, og forfallakennslu, að miðað við skráningu 25. október 1985 hefði Margrét fengið frí í samtals tvo tíma og í þá tvo tíma enginn forfallakennari kennt fyrir hana og þær kennslustundir felldar niður. Hafi því verið um að ræða aðrar kennslustundir en þær, sem umrætt slys varð í. Hefði Guðmundur verið einn með báða bekkina, hefði hann verið skráður fyrir hana sem forfallakennari.

Áður en málið var munnlega flutt 16. þ. m., kom fyrir dóm til skýrslugjafar sem vitni Birna Hrafnsdóttir, fyrrum bekkjarsystir stefnanda. Vitnið kvaðst muna eftir slysinu, sem málið er af risið. Hún sagði þær stefnanda hvoruga hafa þorað að stökkva yfir kistuna, en leikfimikennarinn Bróí sagt, að þær yrðu að ljúka æfingunni. Vitnið kvaðst ekki vita, hvað hefði verið gert, ef þær hefðu ekki gert æfinguna. Margrét Sanders leikfimikennari hafi leyft nemendum að sleppa æfingum, sem þeir treystu sér ekki í. Vitnið kvaðst hafa sleppt þessum æfingum, það sem eftir var vetrar. Kistan, sem stefnandi stökk yfir, hafi verið í mittishæð. Vitnið kvaðst ekki muna eftir, að Margrét leikfimikennari hefði verið í tímanum, sem stefnandi slasaðist í, og kvaðst vitnið vera nærri viss um, að hún hefði ekki verið í salnum, þar sem það hefði verið gangavörðurinn, sem fór út með stefnanda og hjálpaði henni eftir slysið.

Stefnandi hefur upplýst, að örorka hennar hafi fyrst verið metin 14. maí

1991, en fyrr hafi ekki verið vitað með vissu um varanlegar afleiðingar slyssins, sem varð 25. október 1985, og fyrr hafi hún ekki getað gert bótakröfu á hendur stefnda.

Atli Þór Ólason, sérfræðingur í bæklunarskurðlækningum, hefur metið örorku stefnanda vegna slyssins og telur hana vera 10% varanlega.

Jón Erlingur Þorláksson tryggingafræðingur reiknaði út tekjutap stefnanda vegna örorku af völdum slyssins, og er vottorð hans dags. 23. nóvember 1992. Reiknar hann, að höfuðstólsverðmæti tekjutaps miðað við 1. 2. 1990 í stað slysdags, eins og venjulega er gert, sé 2.264.900 kr. Verðmæti tapaðra lífeyrisréttinda vegna slyssins áætlar hann 6% af höfuðstólsverðmæti taps af varanlegri örorku, 135.900 kr.

Jón Erlingur hefur einnig reiknað út tekjutap stefnanda miðað við slysdag 25. október 1985 og fengið út, að höfuðstólsverðmæti miðað við 25. 10. 1985 sé 1.489.200 kr. og verðmæti tapaðra lífeyrisréttinda 89.400 kr., sbr. vottorð hans, dags. 12. febrúar 1993. Í vottorði sama tryggingafræðings, dags. 11. júní 1991, er reiknað út höfuðstólsverðmæti tekjutaps miðað við 1. janúar 1988, 1.411.400 kr., og verðmæti tapaðra lífeyrisréttinda, 84.700 kr.

Stefnandi kveðst hafa óskað eftir því með bréfi, dags. 5. nóvember 1991, við ríkislögmann, að hann tæki afstöðu til hugsanlegrar bótaskyldu fjármálaráðherra f. h. ríkisins vegna slyssins, en ríkislögmaður ekki viðurkennt bótarétt stefnanda, og sé málsókn þessi því nauðsynleg.

Málsástæður og rökstuðningur stefnanda.

Kröfu sína um skaðabætur reisir stefnandi á meginreglum skaðabótaréttar, sakarreglunni og reglunni um vinnuveitandaábyrgð. Samkvæmt meginreglu íslensks réttar um ábyrgð vinnuveitanda á tjóni, sem starfsmaður hans veldur með saknæmum og ólögmætum hætti við framkvæmd starfs, beri ríkið skaðabótaábyrgð gagnvart stefnanda vegna slyssins, sem hún hafi orðið fyrir í leikfimitímanum. Hvíli sú skylda á íþróttakennurum að kosta kapps um, að ýtrasta öryggis sé gætt við íþróttakennslu. Í núgildandi aðalnámsskrá grunnskóla, sem hafi öðlast gildi með auglýsingu nr. 242/1989 í B-deild Stjórnartíðinda 28. apríl 1989, sé bent á þá hættu, sem fylgi íþróttakennslu. Komi þar einnig fram, að árekstrar og fall af áhöldum séu algengustu orsakir meiðsla í kennslustundum, en með góðu skipulagi og með því að brýna fyrir nemendum að fara eftir leikreglum og kenna þeim að aðstoða hver annan rétt við æfingar á áhöldum, megi koma í veg fyrir slík meiðsli.

Stefnandi telur, að ámælisvert sé, að íþróttakennarinn hafi skipað stefnanda að gera umrædda æfingu án þess að gæta fyllsta öryggis hennar við

framkvæmd æfingarinnar. Sé þetta ámælisvert vegna þess, að um áhættusama æfingu hafi verið að ræða, stefnandi ekki gert hana áður og síðast, en ekki síst af því, að stefnandi hafði látið í ljós mikla hræðslu við að stökkva og nokkrum sinnum færst undan því.

Stefnandi telur, að Guðmundur Bróí Sigurðsson íþróttakennari hafi ekki gætt þess að leiðbeina stefnanda nógu vel um það, hvernig hún ætti að stökkva yfir áhaldið. Enn fremur hefði hann þurft að fylgjast með, þegar stefnandi stökk, og standa nærri til að geta tekið í taumana, ef eitthvað færi úrskeiðis, fyrst hann hafi ákveðið að þvinga hana til að gera æfinguna.

Stefnandi telur ljóst, að ef íþróttakennarinn hefði fylgst með stökkinu, hefði hann ekki aðeins getað komið í veg fyrir, að hún félli í gólfið, heldur einnig stöðvað drenginn, sem stökk of fljótt á eftir stefnanda. Verði slysið því rakið til gáleysis íþróttakennarans. Í íþróttatímum í grunnskólum lúti nemendur stjórn kennara síns og séu því algerlega háðir dómgreind hans. Þegar hún bregðist með svo afdrifaríkum afleiðingum sem í þessu tilviki, beri skólayfirvöld, ríkið, ábyrgð á því samkvæmt reglunni um vinnuveitandaábyrgð.

Að lokum bendir stefnandi á, að samkvæmt námsskrá, sem í gildi hafi verið, þegar slysið varð, hafi ekki verið ætlast til þess, að stúlkur í 7. bekk væru látnar gera æfingu sem þessa, sbr. auglýsingu í B-deild Stjórnartíðinda nr. 352/1976.

Stefnandi hafi verið við skyldunám samkvæmt þágildandi grunnskólalögum nr. 63/1974, þegar hún slasaðist, og samkvæmt þeim lögum séu það ríki og sveitarfélög, sem sjái um rekstur grunnskóla, en menntamálaráðuneytið fari með yfirstjórn þeirra málefna, er lögin nái til. Löggjafinn hafi ákveðið, að börn og unglingar skyldu hljóta kennslu í íþróttum, og grunnskólanemendum verið skylt að sækja leikfimitíma alveg eins og aðrar kennslustundir, þótt ljóst sé, að íþróttum fylgi alltaf töluverð áhætta. Um tilhögun íþróttakennslu í grunnskólum hafi hvorki nemendur né foreldrar þeirra nokkuð að segja. Stefnandi hafi ekki stokkið af fúsum og frjálsum vilja, heldur vegna þess að henni var skipað það. Leikfimi sé skyldunámsgrein í skólum, og nemendur lúti þar boðunarvaldi kennara. Beri því skólayfirvöldum að tryggja, að kennsla í þessari námsgrein sé með þeim hætti, að öryggi nemenda sé eins vel tryggt og unnt sé. Beri þess enn fremur að gæta, að sakarmat sé strangt, þegar börn og unglingar slasist í skólum, vegna þess að þessum hóp sé skylt að sækja nám við þessar stofnanir. Á þeim, sem hafi með höndum umsjón barna, hvíli þess vegna sérstök gæsluskylda.

Einn kennari í umræddum leikfimitíma hafi ekki getað tryggt öryggi 50-55 nemenda, enda hafi það sannast, þegar stefnandi stökk yfir hestinn og

enginn var viðstaddur til að taka á móti henni né koma í veg fyrir, að næsti nemandi stykki umsvifalaust á eftir henni. Megi telja fullvíst, að ef íþróttakennari hefði fylgst með börnunum við æfingar á áhaldinu eða látið nemendur skiptast á um það, hefði fyrrnefnt slys ekki orðið. Sé það óforsvaranlegt, að aðeins einn íþróttakennari hafi séð um íþróttakennslu 50-55 nemenda við áhaldaleikfimi, og sé það á ábyrgð skólayfirvalda. Á þessu aðgæsluleysi og þeim skaða, sem af því hafi hlotist, beri skólayfirvöld ábyrgð og þar með ríkið.

Bótafjárhæð kveður stefnandi taka mið af ólögfestum reglum íslensks skaðabótaréttar um mat á skaðabótum fyrir líkamstjón. Eins og venja standi til, þegar fjárhæð örorkubóta sé ákveðin, byggist krafa stefnanda á örorkumati sérfróðs læknis, sem metið hafi líklegar afleiðingar meiðsla stefnanda á framtíðaraflahæfi hennar, og svo útreikningi tryggingastærðfræðings á áætluðu fjártjóni hennar af völdum slyssins. Hafi Atli Þór Ólason læknir metið varanlega örorku stefnanda vegna slyssins 10%. Á grundvelli þessa mats og einkum með hliðsjón af meðaltekjum iðnaðarmanna og 6% framtíðarávöxtun höfuðstólsins hafi Jón Erlingur Þorlákssson tryggingafræðingur reiknað út höfuðstólsverðmæti vinnutekjutaps stefnanda og áætlað verðmæti tapaðra lífeyrisréttinda hennar miðað við 1. febrúar 1990 þannig:

1. Höfuðstólsverðmæti vegna varanlegrar örorku	kr.	2.264.900
2. Verðmæti tapaðra lífeyrisréttinda	–	135.900
3. Miskabætur	–	250.000
Samtals	kr.	2.650.800

Stefnandi áskildi sér í greinargerð rétt til að hækka stefnukröfu, yrði tekin upp skattlagning vaxta, en slík skattlagning myndi lækka mögulega raunávöxtun eingreiðslunnar úr 6% ársávöxtun, sem sé forsenda í útreikningi Jóns Erlings Þorlákssonar á tjóni stefnanda. Tjónsútreikningur tryggingastærðfræðings sé sönnunargagn og áætlun, sem lögmenn og dómstólar noti til að reyna að finna með sem mestri nákvæmni, hvert sé tekjutap einstaklings af völdum tiltekinnar skerðingar á starfsgetu hans. Vegna ungs aldurs stefnanda, er hún slasaðist, verði að miða útreikning á framtíðartekjutapi á meðaltekjum, og sé einkum miðað við tekjur iðnaðarmanna. Tjón stefnanda hafi verið reiknað út miðað við laun í nóvember 1992 og sá höfuðstóll afvaxtaður til 1. febrúar 1990. Þessir vextir bætist svo aftur við í vaxtakröfu stefnanda og þar til krefjast megi dráttarvaxta, en þeirra sé krafist frá 6. desember 1991 samkvæmt 3. mgr. 9. gr. vaxtalaga.

Þessi útreikningur höfuðstólsverðmætis tekjutaps stefnanda sé ekki mið-

aður við slysdag, eins og venjulegast sé í íslenskum skaðabótarétti. Ekki sé að sjá neina lagalega nauðsyn þess að miða útreikning og vaxtakröfu í skaðabótamálum vegna líkamstjóns við þann dag, eins og þegar um tjón á munum sé að ræða. Miklu heldur megi benda á, að krafan verði ekki til, fyrr en sýnt sé fram á varanlega örorku, og krafan falli ekki í gjalddaga, fyrr en hún hafi verið reiknuð út og unnt sé að gera hana upp. Sé þetta ljóst í þeim tilvikum, þegar börn slasist, líkt og í þessu máli.

Þótt tryggingastærðfræðingar hafi oftast, væntanlega samkvæmt beiðni lögmanna, miðað útreikning sinn við slysdag, lögmenn krafist vaxta frá slysdegi og dómstólar dæmt vexti frá þeim degi, séu slíkir útreikningar ekki skylda samkvæmt settum lögum eða venju. Stefnanda sé því rétt að haga kröfugerð sinni með þeim hætti, sem hér sé gert, enda hafi tjón hennar ekki verið reiknað út á slysdegi. Enn fremur geri 7. gr. vaxtalaga nr. 25/1987, sbr. 2. gr. laga nr. 67/1989, beinlínis ráð fyrir, að krafa um skaðabætur geti miðast við annan dag en þegar hið bótaskylda atvik hafi gerst. Loks er bent á meginreglu réttarfars um frjálsa sönnunarfærslu, en tjónsútreikningur sé einn þáttur í sönnunarfærslu í skaðabótamáli vegna líkamstjóns.

Vaxtakröfu sína kveður stefnandi vera reista á vaxtalögum nr. 25/1987, sbr. lög nr. 67/1989 og lög nr. 9/1989, en frá 1. febrúar 1990 til 6. desember 1991 sé krafist sömu vaxta og tryggingastærðfræðingurinn „afvaxti" höfuðstólsverðmætið með frá útreikningsdegi aftur til þess dags, sem útreikningur hans miðist við, 1. febrúar 1990 í máli þessu.

Mál þetta kveður stefnandi vera höfðað fyrir Héraðsdómi Reykjavíkur samkvæmt 3. mgr. 33. gr. laga nr. 91/1991. Kröfu um málskostnað styður stefnandi við 1. mgr. 130. gr. laga nr. 91/1991 og kröfu um virðisaukaskatt á málflutningsþóknun við lög nr. 50/1988, en þar sem stefnandi sé ekki virðisaukaskattsskyldur, sé nauðsynlegt við ákvörðun málskostnaðar að taka tillit til skyldu hennar til að greiða virðisaukaskatt á málflutningsþóknun.

Málsástæður og rökstuðningur stefnda.

Stefndi heldur því fram, að þar sem krafa stefnanda styðjist við meginreglur skaðabótaréttar, þ. e. regluna um vinnuveitandaábyrgð og sakarregluna, verði hann að sanna sök þess starfsmanns, sem í stefnu sé talinn bera ábyrgð á því óhappi, sem stefnda hafi orðið fyrir, og afleiðingum þess, en því fari fjarri, að sú sönnun verði leidd af fyrirliggjandi gögnum.

Í óundirritaðri skýrslu leikfimikennarans, sem hér hafi átt hlut að máli, segi, að í öllum tímum hafi verið og sé nemendum bent á þær slysagildrur, sem kunni að leynast í tímanum, og hafi svo einnig verið í þessum tíma. Hafi verið brýnt fyrir nemendum að fara aðeins í þau stökk, sem lögð hafi

verið fyrir á hverjum stað, að gæta þess, að næsti maður á undan væri kominn yfir áhaldið og út af dýnunni, áður en lagt yrði af stað í stökkið, trufla ekki þann, sem væri að fara að stökkva, með því að hlaupa fyrir hann, hrinda honum eða hrekkja á annan hátt, og að færa sig frá áhaldinu að loknu stökki. Þannig megi lengi telja upp viðvaranirnar, sem tuggðar séu í börnin í hverjum einasta tíma og oft í þeim flestum.

Telja verði, að hér hafi verið um að ræða auðvelt stökk, enda hesturinn í mittishæð stefnanda. Sé því mótmælt sem ósönnuðu, að stefnandi hafi færst undan vegna skipunar kennara. Hvorki sé haldið fram af hálfu stefnanda, að tækið hafi verið á einhvern hátt gallað eða vanbúið né heldur dýna sú, er nemendum hafi verið ætlað að lenda á að loknu stökki.

Stefndi telur, að enginn eigi að fara í grafgötur um, að öllum leikfimiæfingum fylgi nokkur áhætta og að gæta beri varúðar við allar slíkar æfingar. Skuli sérstaklega bent á, að hér hafi átt í hlut þrettán ára gömul stúlka, fullfrísk og, að því er best sé vitað, með eðlilega dómgreind. Eins og atvikum máls þessa sé háttað, verði að telja, að hér hafi einvörðungu verið um óhappatilviljun að ræða samfara aðgæsluleysi stefnanda. Stefndi bendir á, að í útdrætti úr aðalnámsskrá grunnskóla sé þess getið, að nemendur, sem lokið hafi sjöunda námsári, ættu að hafa fengið tilsögn í „stökki yfir hest með stuðningi á lend (piltar), vinkilstökki og fettustökki á gólfi (stúlkur)". Þetta beri ekki að skilja svo, að námsskráin banni stúlkum stökk af því tagi, sem hér sé um fjallað, heldur eigi það að vera mat kennarans hverju sinni. Þessar reglur kveður stefndi hafa verið numdar úr gildi, og sé nú algert jafnræði með piltum og stúlkum í þessu efni sem öðrum, og megi um það vitna til námsskrár, sem birt hafi verið sem auglýsing í B-deild Stjórnartíðinda nr. 242/1989.

Um varakröfu stefnda getur stefndi þess, að bætur séu allt of hátt metnar, hvernig sem annars sé á málið litið. Fram komi í skjölum málsins, að stefnandi hafi ekki misst úr skóla. Af lýsingu læknis, sem metið hafi örorku, verði ljóst, að hún sé ekki þess eðlis, að stefnandi sé til muna bagaður af henni. Ætla verði, að stefnandi geti á svo ungum aldri valið sér starfssvið og menntun eftir því, sem hugur hennar standi til, og beri að hafa þetta í huga við mat á tjónsbótum og miska, ef til komi, en sú kröfugerð sé öll úr hófi. Þá beri að virða til lækkunar hagræði af eingreiðslu og skattfrelsi bóta. Stefndi mótmælir upphafstíma dráttarvaxta.

Fram lagt bréf Jóns Erlings Þorlákssonar tryggingafræðings, dags. 12. febrúar 1993, gefi tilefni til að mótmæla harðlega kröfu stefnanda um, að tekjutjón verði miðað við 1. febrúar 1990, sbr. tekjutjónsútreikning á dskj. nr. 7. Í þeirri aðferð felist, að vextir frá slysdegi séu innifaldir í höfuðstól út-

reiknings miðað við sömu forsendur, áður en þessum vöxtum hafi verið bætt við. Þeim þætti í kröfugerð stefnanda, sem feli í sér kröfu um vexti frá fyrri tíma en fjórum árum fyrir þingfestingu, er sérstaklega mótmælt sem fyrndum.

Niðurstaða.

Það er meginregla í íslenskum rétti, að vinnuveitandi beri skaðabótaábyrgð á því tjóni, sem starfsmaður hans veldur með saknæmum og ólögmætum hætti við framkvæmd starfsins, svokölluð vinnuveitandaábyrgð. Skilyrði vinnuveitandaábyrgðar eru meðal annars þau, að tjón verði rakið til sakar starfsmannsins. Í þessu máli er ekki um það deilt, hver bæri ábyrgð á tjóni stefnanda, ef rekja mætti það til sakar íþróttakennara þess, sem í hlut á, heldur er um það deilt, hvort kennarinn hafi sýnt af sér vanrækslu í starfi, þ. e. valdið tjóni með saknæmum hætti. Ekki er heldur deilt um, að stefnandi hafi orðið fyrir tjóni, sem rekja megi til umrædds slyss.

Stefnandi hefur haldið því fram, að einungis einn kennari hafi verið við kennslu umrætt sinn, en þeir hafi átt að vera tveir. Jafnframt hefur stefnandi haldið því fram, að nemendafjöldi hafi verið á bilinu 50-55. Sé þetta óforsvaranlegt, og á þessu aðgæsluleysi og þeim skaða, sem af því hafi hlotist, beri ríkið ábyrgð.

Hlutaðeigandi íþróttakennarar svo og skólastjóri skólans hafa dregið mjög í efa þær fullyrðingar stefnanda, að Guðmundur hafi verið einn við kennslu umrætt sinn, og því til stuðnings vísað á forfallaskýrslu umræddan dag. Sú skýrsla leiðir í ljós, að Margrét hafi verið við kennslu í þeirri kennslustund, sem slysið varð. Um fjölda nemenda hefur það verið leitt í ljós af framburði skólastjóra og fram lögðum viðvistarskrám, að þeir voru ekki fleiri en fjörutíu.

Stefndi telur það einnig ámælisvert, að kennarinn hafi skipað stefnanda að gera hættulega æfingu án þess að gæta fyllsta öryggis og án þess að leiðbeina henni og fylgjast með stökkinu.

Að öllum gögnum virtum er það ljóst, að stefnandi slasaðist ekki við það að stökkva yfir kistuna, heldur var hún í þann veg að standa upp eftir stökkið, þegar annar nemandi stökk yfir kistuna og á hana. Við það féll hún, og þá „small í ökklanum". Má telja fullvíst, að orsök tjónsins megi rekja til þess, að nemandinn stökk á hana, ekki þess, að hún stykki yfir kistuna. Skiptir því ekki máli hér, hvort hún stökk vegna þess, að hún þorði ekki annað af ótta við viðurlög af hálfu kennarans, s. s. brottvísun úr tíma.

Íþróttakennararnir hafa báðir lýst yfir hér fyrir dómi, að stökk það, sem hér um ræðir, sé tiltölulega hættulítið, en íþróttum fylgi ávallt áhætta af einhverju tagi. Hafi því margsinnis verið brýnt fyrir nemendum að fara gæti-

lega og m. a. gæta þess við áhaldaleikfimi að stökkva ekki, fyrr en næsti á undan væri staðinn upp og farinn frá tækinu. Nemandinn, sem stökk of fljótt, varð þess valdandi, að stefnandi slasaðist. Ekki verða gerðar þær kröfur til kennara, að þeir standi alltaf við öll tæki. Má gera þær kröfur til barna á þeim aldri, sem stefnandi var á, þegar þetta gerðist, að þau geti sjálf gætt fyllstu varkárni og geti sjálf komið í veg fyrir slys af þessu tagi. En slys geta alltaf orðið við íþróttaiðkun, og í þessu tilviki er ekki unnt að kenna um vangæslu kennarans. Að öllu framansögðu virtu verður að telja, að stefnandi hafi ekki leitt sönnur að því, að slysið og tjónið, sem af því hlaust, verði rakið til þeirra aðgerða eða aðgerðaleysis íþróttakennarans Guðmundar Bróa við kennsluna, að það leiði til skaðabótaábyrgðar, heldur verður að telja slysið eingöngu rakið til óhappatilviks. Ber því að sýkna stefnda af kröfum stefnanda í málinu.

Hér er og á það að líta, hve lengi stefnandi dró að hefjast handa um gerð bótakröfu á hendur stefnda. Voru liðin rúmlega sjö ár frá slysinu, þegar málið var höfðað.

Eins og atvikum er háttað, þykir rétt, að málskostnaður verði látinn niður falla.

Dóminn kveður upp Auður Þorbergsdóttir héraðsdómari.

Dómsorð:

Stefndi, fjármálaráðherra f. h. ríkisins, skal vera sýkn af öllum kröfum stefnanda, Guðrúnar Eiríksdóttur, í máli þessu.

Málskostnaður fellur niður.